

Utgiftsområde 5

Internationell samverkan

Utgiftsområde 5 – Internationell samverkan

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	5
2.1	Mål för utgiftsområdet.....	5
2.2	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	6
2.3	Resultatredovisning.....	8
2.3.1	Sverige har fått genomslag för svenska prioriteringar i internationella organisationer	8
2.3.2	Regeringen har bidragit med resurser för stärkt säkerhet och för stärkt kunskapsbas om utrikes- och säkerhetspolitik.....	15
2.3.3	Regeringen har säkerställt en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig granskning av utländska direktinvesteringar och exportkontroll av strategiska produkter	19
2.3.4	Intresset, förtroendet och kännedomen om Sverige i omvärlden har ökat	20
2.3.5	Regeringen har värnat och främjat svenska utrikes- och säkerhetspolitiska intressen genom strategiska insatser och samarbeten.....	22
2.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	26
2.5	Politikens inriktning	27
2.5.1	Få genomslag för svenska politiska prioriteringar i internationella organisationer.....	27
2.5.2	Bidra med resurser för stärkt säkerhet och stärka kunskapsbasen om utrikes- och säkerhetspolitik	30
2.5.3	Säkerställa en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig granskning av utländska direktinvesteringar och exportkontroll av strategiska produkter	31
2.5.4	Öka intresset, förtroendet och kännedomen om Sverige i omvärlden.....	31
2.5.5	Värna och främja svenska utrikes- och säkerhetspolitiska intressen genom strategiska insatser och samarbeten.....	32
2.6	Budgetförslag.....	33
2.6.1	1:1 Avgifter till internationella organisationer.....	33
2.6.2	1:2 Freds och säkerhetsfrämjande verksamhet.....	34
2.6.3	1:3 Inspektionen för strategiska produkter	36
2.6.4	1:4 Svenska institutet.....	38
2.6.5	1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser.....	39

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 691 967
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	187 545
1:3 Inspektionen för strategiska produkter	185 134
1:4 Svenska institutet	148 984
1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser	333 771
Summa anslag inom utgiftsområdet	2 547 401

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	20 000	2027–2030
1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser	241 000	2027–2032
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	261 000	

2 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

2.1 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet Internationell samverkan är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder (prop. 2008/09:1 utg.omr. 5, bet. 2008/09:UU1, rskr. 2008/09:122).

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 05 Internationell samverkan

Miljoner kronor

	Utfall 2024	Budget 2025 ¹	Prognos 2025	Förslag 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 595	2 001	2 001	1 692	1 472	1 472
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	140	185	172	188	189	192
1:3 Inspektionen för strategiska produkter	124	163	155	185	194	191
1:4 Svenska institutet	135	136	139	149	144	138
1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser		344	341	334	334	334
Äldreanslag						
2024 1:3 Nordiskt samarbete	14					
2024 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	3					
2024 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning	82					
2024 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	28					
2024 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	19					
2024 1:10 Information om Sverige i utlandet	15					
2024 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	165					
Totalt för utgiftsområde 05 Internationell samverkan	2 321	2 830	2 810	2 547	2 333	2 326

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

**Tabell 2.2 Förändringar av utgiftsramen 2026–2028 för utgiftsområde 05
Internationell samverkan**

Miljoner kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	2 278	2 278	2 278
Pris- och löneomräkning ²	8	14	21
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	261	41	26
<i>varav BP26³</i>	263	42	34
Överföring till/från andra utgiftsområden		0	0
Övrigt			
Ny utgiftsram	2 547	2 333	2 326

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

**Tabell 2.3 Utgiftsram 2026 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 5
Internationell samverkan**

Miljoner kronor

	2026
Transfereringar ¹	2 036
Verksamhetsutgifter ²	508
Investeringar ³	4
Summa utgiftsram	2 547

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2024 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten får någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Utrikesutskottet har i tidigare betänkanden konstaterat att det övergripande målet för utgiftsområde 5 är allmänt formulerat och att det därmed inte definierar vad som avses med Sveriges intressen. I budgetpropositionen för 2025 föreslog regeringen en förändrad anslagsstruktur inom utgiftsområdet i syfte att skapa bättre förutsättningar för effektiv resursanvändning och en mer samlad uppföljning. Utrikesutskottet framförde att en sådan struktur ställer högre krav på resultatredovisningen, särskilt när ett anslag kan omfatta flera typer av mottagare och insatser. Mot denna bakgrund har regeringen under året genomfört ett arbete för att vidareutveckla resultatredovisningen och tydliggöra sambanden mellan mål, insatser och resultat.

Politiken för internationell samverkan redovisas nu genom fem inriktningar kopplade till respektive anslag. Inriktningarna tydliggör regeringens prioriteringar och belyser de huvudsakliga verksamhetsområden inom utgiftsområdet som tillsammans bidrar till att främja Sveriges utrikes- och säkerhetspolitiska intressen. Syftet är att ge riksdagen en tydligare och mer överskådlig bild av insatsernas syfte, innehåll och resultat, oavsett aktör inom respektive anslag. Detta förbättrar riksdagens möjligheter att följa upp och utvärdera regeringens arbete över tid.

Sveriges intressen uppnås genom att

1. få genomslag för svenska politiska prioriteringar i internationella organisationer
2. bidra med resurser för stärkt säkerhet och för att stärka kunskapsbasen om utrikes- och säkerhetspolitik
3. säkerställa en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig granskning av utländska direktinvesteringar och exportkontroll av strategiska produkter
4. öka intresset, förtroendet och kännedom om Sverige i omvärlden
5. värna och främja svenska utrikes- och säkerhetspolitiska intressen genom strategiska insatser och samarbeten.

Regeringen har vid utformningen av resultatredovisningen gjort en avvägning mellan krav på uppföljning och de särskilda förutsättningar som råder för utgiftsområdet. Målet spänner över svåråtgjorda processer inom diplomati, internationella relationer, multilaterala organisationer och strategiska samarbeten. För flera av dessa områden saknas i dag kvantitativa indikatorer som med tillräcklig precision speglar resultat. Resultatbedömningen inom utgiftsområdet är därför ofta baserat på kvalitativa faktorer som relaterar till utvecklingen i omvärlden. Internationell samverkan kräver att regeringen snabbt kan anpassa sig till globala förändringar och prioritera resurser utifrån aktuella händelser. Regeringen har i arbetet med att se över resultatredovisningen prövat möjligheterna att utveckla nya kvantitativa indikatorer för flera av utgiftsområdets ansvarsområden. Efter en samlad bedömning har regeringen funnit att det i dagsläget endast finns en kvantitativ indikator som med tillräcklig precision och relevans kan spegla resultat inom området.

Regeringen har mot denna bakgrund fastställt Nation Brands Index (NBI) som resultatindikator för det Sverigefrämjande arbetet. NBI bedöms ge en ändamålsenlig bild av internationella attityder till Sverige. Indikatorn bygger på en metodologisk, robust och internationellt vedertagen undersökning, vilket möjliggör jämförelser över tid och mellan länder. Därmed uppfyller den flera krav som regeringen ställer på användbara indikatorer, dvs. tydlig koppling till mål, externa jämförelser, transparens i metod samt relevans över tid.

Utöver NBI används andra bedömningsgrunder såsom uppföljningar, utvärderingar och externa rapporter för att belysa resultat inom utgiftsområdet. Regeringen avser att fortsatt utveckla resultatredovisningen och undersöka möjligheterna att identifiera ytterligare indikatorer. Resultatet av detta arbete redovisas i kommande budgetpropositioner.

2.3 Resultatredovisning

Den resultatredovisning som lämnas utgör en uppföljning av regeringens politiska inriktning i budgetpropositionen för 2024 och bygger huvudsakligen på resultat som avser 2024.

För att ge riksdagen en god bild av vad som åstadkommits inom ramen för målet att säkerställa svenska intressen redovisas resultaten av verksamheten utifrån fem inriktningar som tillsammans bidrar till uppfyllelsen av det övergripande målet. Inriktningarna baseras på vägledande principer och politiska prioriteringar för utgiftsområdet. Dessa omfattar bland annat demokrati och mänskliga rättigheter, rättsstatens principer, det transatlantiska samarbetet, nordiskt samarbete, medlemskapen i EU, respektive Nato och FN, stöd till Ukraina, fred och säkerhet samt jämställdhet. Dessa principer kommer även till uttryck inte minst i regeringens årliga utrikesdeklaration. Av tabell 2.4 framgår vilka andra utgiftsområden som bidrar till finansieringen och därmed till uppfyllelse av det övergripande målet.

Tabell 2.4 Andra utgiftsområden som bidrar till finansiering av verksamhet inom UO 5

Inriktning		Finansiering från anslag inom övriga utgiftsområden
1	Få genomslag för svenska politiska prioriteringar i internationella organisationer	UO 1, UO 7, UO 24
2	Bidra med resurser för stärkt säkerhet och för att stärka kunskapsbasen om utrikes- och säkerhetspolitik	UO 6, UO 7
3	Säkerställa en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig granskning av utländska direktinvesteringar och exportkontroll av strategiska produkter	UO 24
4	Öka intresset, förtroendet och kännedom om Sverige i omvärlden	UO 6, UO 7
5	Värna och främja svenska utrikes- och säkerhetspolitiska intressen genom strategiska insatser och samarbeten	UO 6, UO 7

Regeringen lämnar också särskilda resultatskrivelser till riksdagen avseende ett antal verksamheter. Redogörelser från dessa tas som regel inte upp i resultatredovisningen. Under 2024 och 2025 har följande skrivelser lämnats:

Strategisk exportkontroll – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden 2024 (skr. 2024/25:114)

Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under helåret 2022 och första halvåret 2023 (skr. 2023/24:35)

Nordiskt samarbete (skr. 2023/24:90)

2.3.1 Sverige har fått genomslag för svenska prioriteringar i internationella organisationer

I syfte att säkerställa Sveriges intressen i förbindelser med andra länder är Sverige engagerat i ett antal internationella organisationer. Arbetet är inriktat på bred internationell samverkan och samarbete som möjliggör genomslag för rikets utrikes- och säkerhetspolitik samt utgör en effektiv plattform för sakpolitiska prioriteringar. Sverige ska vara en drivande, konstruktiv och engagerad medlem i dessa organisationer och verka för att få genomslag för svenska prioriteringar.

Sverige är medlem i bland annat Förenta nationerna (FN), Nordiska ministerrådet, Europarådet (CoE), Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) samt Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Sverige blev medlem i Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) den 7 mars 2024.

Tabell 2.5 Utgifter för obligatoriska avgifter till internationella organisationer 2024–2021

Tusental kronor

Organisation	2024	2023	2022	2021
FN	644 743	745 412	991 942	532 686
Nordiska ministerrådet	498 259	462 492	390 533	373 892
Europarådet	95 791	90 056	69 458	68 169
Nato	173 396	-	-	-
OSSE	52 296	50 997	71 577	75 914
OECD	68 505	65 713	55 614	51 959
Övriga organisationer	62 118	48 418	42 667	41 976

EU är Sveriges viktigaste utrikespolitiska plattform

Sverige verkade under 2024 för en fortsatt utveckling och effektivisering av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp). EU:s Gusp-budget utgör en del av EU:s fleråriga budgetram (MFF) och finansieras därmed genom den svenska avgiften till EU under utgiftsområde 27. Merparten av Gusp-budgeten finansierar EU:s civila krishanteringsinsatser inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP). En mindre del av Gusp-budgeten finansierar bland annat EU:s särskilda representanter och stödåtgärder för icke-spridnings- och nedrustningsprojekt. Svenskt deltagande i GSFP-insatser sker huvudsakligen genom personalbidrag finansierade under utgiftsområdena 5 Internationell samverkan, utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap och utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Sverige bidrog under utgiftsområde 5 till EU:s institut för säkerhetsstudier (EUISS) och EU:s satellitcentrum (SatCen). Det senare har bland annat resulterat i en hög produktionsnivå av underrättelseprodukter som stöttat EU:s institutioner, medlemsstater och tredje länder såsom Ukraina.

Sverige har under 2024 verkat för att stärka EU som säkerhets- och försvarspolitik aktör bland annat genom fortsatt genomförande av den strategiska kompassen. Under 2024 har skraddarsydda partnerskap inom säkerhet och försvar undertecknats med sex länder. Sverige har även verkat för att värna den transatlantiska länken och för ett närmare samarbete mellan EU och Nato.

Sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina inleddes har den europeiska fredsfaciliteten (EPF) använts som EU:s huvudsakliga instrument för att kanalisera militärt stöd till Ukraina. EPF finansieras från utgiftsområde 6. Instrumentet har under 2024 till stor del använts för leveranser av militär utrustning, dödlig och icke-dödlig, till Ukraina samt utbildning för de ukrainska väpnade styrkorna genom den militära träningsinsatsen EUMAM Ukraina.

Se regeringens skrivelse 2024/25:115, för ytterligare redogörelse av verksamheten i EU under 2024.

Nato – Sveriges viktigaste försvarspolitik arena

Nato utgör grunden för Sveriges och det euroatlantiska områdets säkerhet. Alliansens främsta syfte är att värna medlemslänternas suveränitet och territoriella integritet samt att garantera deras frihet och säkerhet. Kärnan i det nordatlantiska fördraget är det

kollektiva försvaret, vilket innebär att medlemsländerna har ömsesidiga försvarsförpliktelser och gemensam försvarsplanering. Med Sveriges inträde i Nato har alliansen blivit Sveriges viktigaste försvarspolitiska arena.

Den 7 mars 2024 blev Sverige medlem i Nato. Det markerade ett paradigmskifte i svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. Genom medlemskapet har Sverige stärkt sin egen säkerhet och samtidigt bidragit till stabilitet i hela det euroatlantiska området. Att Sverige är en del av alliansen innebär i sig en förstärkning av Natos avskräckning och försvar. Vårt solidariska agerande inom Nato – genom finansiella bidrag till alliansens gemensamfinansiering samt genom nationella försvarsinvesteringar och förmågor – stärker det kollektiva försvaret och därmed säkerheten i vårt närområde och för hela alliansen.

Som medlem omfattas Sverige av ömsesidiga försvarsförpliktelser enligt artikel 5 i nordatlantiska fördraget. Sverige har därmed också åtaganden gentemot samtliga övriga allierade. Sverige ska vara en trovärdig, pålitlig och solidarisk allierad som över tid bidrar till hela Natos säkerhet, i enlighet med alliansens 360-gradersperspektiv på säkerhet och försvar.

Under 2024 har Sverige aktivt bidragit till Natos tre kärnuppgifter: avskräckning och försvar, krishantering och förebyggande samt säkerhetssamarbete. Att Sverige fullt ut deltagit i Natos kommittéer och arbetsgrupper under 2024 har lett till att svenska prioriteringar fått genomslag. Särskilt har Sverige drivit på för ett utökat stöd från Nato och dess medlemmar till Ukraina och vid toppmötet i Washington gjorde Nato ett åtagande om långsiktigt stöd till Ukraina på 40 miljarder euro för perioden 2024–2025 – ett mål som därefter har överträffats.

Sverige har även, genom sin kunskap och sina bedömningar om Ryssland, bidragit till att Nato utvecklat sin politik för att motverka rysk maktexpansion och dess förmåga att orsaka skada.

FN – en viktig arena för svensk utrikes- och säkerhetspolitik

FN är en av de främsta förvaltarna av en regelbaserad världsordning samt global fred och säkerhet. Det är en viktig arena för svensk utrikes- och säkerhetspolitik, inte minst för att driva i FN prioriterade frågor som mänskliga rättigheter, demokrati, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), miljö och klimat och jämställdhet. FN-samarbetet främjar även biståndspolitiska intressen, särskilt vad gäller att uppnå resultat på landnivå.

Sverige har drivit sina prioriteringar med tydliga krav på resultat, styrning och uppföljning, hållbarhet, budgetrestriktivitet, transparens, ansvarsutkrävande samt nolltolerans mot korruption och andra oegentligheter. Detta har bland annat skett i budgetförhandlingar där Sverige, inom ramen för EU-samarbetet, verkat för ett effektivare FN. Exempelvis fastställdes budgetarna för FN:s fredsbevarande insatser på en lägre nivå än vad generalsekreteraren föreslagit, mot bakgrund av identifierade besparingar.

Sverige har även bidragit till FN:s reformarbete genom en överenskommelse om att systemet för FN:s landchefer från och med 2025 ska finansieras via FN:s reguljära budget, vilket skapar bättre förutsättningar för ett effektivt FN på landnivå. Sverige har dessutom varit ordförande i förhandlingarna om översynen av FN-sekretariatets internrevision (Office of Internal Oversight Services, OIOS) och därigenom bidragit till stärkt transparens och ansvarsutkrävande.

FN är också en viktig plattform för dialog, förhandlingar och prioriterade frågor, såsom det internationella stödet för Ukraina. Sverige har konsekvent försvarat

Ukrainas rätt till självbestämmande, territoriell integritet och suveränitet i enlighet med FN-stadgan, och verkat för brett stöd bland medlemsstaterna. Generalförsamlingen antog en resolution om nukleär säkerhet med fokus på situationen i Ukraina och kärnkraftverket Zaporizjzja (ZNPP), där Sverige ingick i den grupp av stater som lade fram resolutionen. Den fördömer Rysslands anfallskrig, attacker mot civila och den illegala annekteringen av ZNPP.

Under 2024 har Sverige, tillsammans med EU, stöttat arbetet inom ramen för ”New Agenda for Peace” för att utveckla och anpassa FN:s fredsinsatser till nya och komplexa utmaningar. Det omfattar hantering av konflikters regionala karaktär, strategisk kommunikation, bekämpning av mis- och desinformation samt ökat fokus på digitalisering. Arbetet har bland annat resulterat i särskilda informationskampanjer för att motverka social oro och desinformation, exempelvis inom ramen för United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL).

Sverige har fortsatt att arbeta aktivt med genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet – inom FN, EU, OSSE, Nato och på nationell nivå. Under 2024 har Sverige också fortsatt sitt engagemang i Action Coalition on Economic Justice and Rights (EJR) inom UN Womens initiativ Generation Equality, vilket har bidragit till att lyfta vikten av kvinnors ekonomiska egenmakt. EJRs arbete har under året resulterat i konkreta insatser, däribland över 300 policyinitiativ och nära 900 program, bland annat inom omsorgsekonomin.

Nordiska ministerrådet – ett centralt forum för ett starkare nordiskt samarbete

Under 2024 var Sverige ordförande i Nordiska ministerrådet, de nordiska regeringarnas officiella samarbetsorgan. De nordiska statsministrarnas vision om att Norden ska vara världens mest integrerade och hållbara region 2030 är styrande för arbetet i ministerrådet. Som ordförandeland ledde Sverige de tolv rådskonstellationerna och var drivande i arbetet mot visionen. Sammanlagt 14 nya sektorsprogram med tydliga mål och prioriteringar för perioden 2025–2030 antogs.

Arbetet med att avlägsna gränshinder i Norden är centralt för att uppnå visionen och var särskilt prioriterat under det svenska ordförandeskapet. Bland annat antogs ett nytt program för fri rörlighet för perioden 2025–2030 och en deklaration på statsministernivå som betonar betydelsen av gränshinderarbetet på det digitala området. Sverige främjar även gränshinderarbetet bilateralt. Under 2024 togs viktiga steg, såsom det reviderade dubbelbeskattningsavtalet mellan Danmark och Sverige liksom Finlands och Sveriges beslut om att förbättra rutinerna för utbyte av folkbokföringsuppgifter.

Sverige bidrog under ordförandeskapet till att utveckla och stärka det nordisk-baltiska samarbetet inom ramen för Nordiska ministerrådet.

Regeringen redogör mer ingående för de resultat som uppnåtts inom samarbetet mellan de nordiska regeringarna under 2024, med huvudsaklig inriktning på verksamheten i Nordiska ministerrådet, i skrivelsen Nordiskt samarbete (skr. 2024/25:90).

Europarådet bedriver ett viktigt arbete för att främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Sveriges medlemskap i Europarådet är viktigt för att kunna påverka och stärka det europeiska samarbetet kring grundläggande värden som demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.

Under 2024 har Sverige fortsatt att prioritera ansvarsutkrävande för Rysslands folkrättsbrott och verkat för att hålla fokus på rättvisa för Ukraina. Sverige har stöttat Europarådets insatser för att dokumentera och återföra tvångsförflyttade ukrainska barn, samt varit med och grundat skaderegistret för Ukraina, som dokumenterar skador orsakade av Ryssland. Registret har under året tagits i bruk och utgör ett konkret steg mot framtida upprättelse. Sverige har även gett sitt stöd till det pågående arbetet med att inrätta en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina. Frågan har under året avancerat på den politiska dagordningen, och i maj 2025 välkomnade Sverige att en formell begäran om detta överlämnades till Europarådet. Sverige har också under året deltagit i rådsgruppen för ukrainska barn (Consultation Group for the children of Ukraine) inom områden som psykosocialt stöd och ensamkommande ukrainska barn i Sverige.

Sverige har verkat för att stärka Europarådets övervakningssystem, utveckla Reykjaviksprinciperna för demokrati och övervaka att medlemsstaterna följer sina åtaganden. Det svenska engagemanget har bidragit till att dessa principer nu börjar omsättas i konkret uppföljning. Sverige har aktivt verkat för att Europarådet ska fortsätta stärka sitt arbete för hbtqi-personers möjligheter att fullt ut åtnjuta sina mänskliga rättigheter. Inom ministerkommittén har Sverige deltagit i uppföljningen av Europadomstolens domar, bland annat i ärenden som rör Turkiet. Arbetet med frågor om försvunna personer och egendom på Cypern har också fortsatt.

Sverige har fortsatt att driva på för EU:s anslutning till Europakonventionen och deltagit i framtagandet av en ny konvention till skydd för advokatycket. Konventionen öppnades för undertecknande i maj 2025 och har mottagits positivt av flera medlemsstater. Inom medie- och kulturpolitiken har Sverige engagerat sig i frågor kopplade till AI, yttrandefrihet och informationspåverkan samt deltagit i arbetet för journalisters säkerhet.

OSSE – Europas säkerhetspolitiska forum för ansvarsutkrävande med utgångspunkt i den europeiska säkerhetsordningen

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) är världens största regionala säkerhetspolitiska samarbetsorganisation. OSSE är hemvist för Helsingforslutakten och andra dokument som ligger till grund för den europeiska säkerhetsordningen. Organisationens breda säkerhetsbegrepp omfattar mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och demokrati, samt militärpolitiska, ekonomiska, miljö- och klimatfrågor.

Rysslands aggression mot Ukraina har påverkat OSSE:s arbetssätt, funktion och institutionella stabilitet. Sedan den fullskaliga invasionen 2022 bedrivs verksamheten inte enligt ordinarie former, utan med starkt fokus på ansvarsutkrävande gentemot Ryssland. Under 2024 har regeringen prioriterat att motverka och begränsa Rysslands inflytande inom OSSE samt tydligt stödja Ukraina. Detta bedöms ha stärkt OSSE:s förmåga att bidra till en regelbaserad europeisk säkerhetsordning.

Regeringen har särskilt främjat OSSE:s breda säkerhetsbegrepp, där demokrati och mänskliga rättigheter kopplas till fred och säkerhet – såväl internt som externt. Sverige har varit pådrivande i att aktivera mekanismer för att följa upp och kräva svar från Ryssland och Belarus angående kränkningar av mänskliga rättigheter. Regeringen har även fortsatt sitt ledarskap i den vängrupp som stödjer ett demokratiskt Belarus och motverkar auktoritära regimer. Detta har bidragit till, och skapat ytterligare tillfällen för, politiskt ansvarsutkrävande, samt till att den allvarliga repressionen i de båda länderna fortsatt att stå högt på dagordningen i OSSE. Sverige har aktivt medverkat till att aktivera en granskning av Georgien genom Wienmekanismen med anledning av

det försämrade läget efter valet i oktober 2024 och det efterföljande våldet mot fredliga demonstranter och journalister.

Betydande arbete har lagts på förberedelser inför det svenska ordförandeskapet i OSSE:s Human Dimension Committee 2025, vilket bedöms ge Sverige ökade möjligheter att främja demokratiska värden.

Sverige har haft en framträdande roll i EU:s arbete inom OSSE om medie- och yttrandefrihet, jämställdhet och FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Det svenska engagemanget har bidragit till en tydlig EU-linje i dessa frågor.

Sverige har också värnat de militärpolitiska instrument inom OSSE som syftar till förtroende och säkerhet. Inom Natosamrådet samordnade och framförde Sverige Natokretsens anförande vid ministerrådsmötet på Malta. Dessa åtgärder har främjat svenska säkerhetspolitiska intressen och kompletterat stödet till Ukraina samt det bredare EU- och Natoarbetet för att värna den europeiska säkerhetsordningen.

OECD – en råd- och normgivande analysorganisation till stöd för vår policyutveckling

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) är ett samarbetsorgan vars verksamhet omfattar analys, normgivning och policyutveckling inom en rad samhällsområden. I fokus står bland annat att främja multilateral regelbaserad handel, ekonomisk tillväxt, grön omställning, hållbar och robust livsmedelsproduktion, digitalisering, innovation och AI, utbildning, arbetsmarknad, hållbar miljö och hållbart klimat, energisäkerhet och energiomställning samt integration av utrikes födda och social välfärd. För Sverige är OECD en viktig aktör för att främja politikutveckling och ett regelbaserat förhållningssätt inom centrala samhällsområden, samt för att de internationella konventioner, standarder och rekommendationer som organisationen utarbetar får global spridning.

Genom sitt medlemskap i OECD har Sverige under året bidragit till att stärka organisationens roll i den geoeconomiska och regelbaserade multilaterala världsordningen. Sverige har också bidragit till grön omställning, ökat fokus på klimatfrågor och digitalisering samt verkat för ökad transparens, jämställdhet, inkludering och effektivitet i OECD:s arbete. Sverige har också bidragit till utveckling och harmonisering av regelverk för ny kärnkraft inom OECD. Sveriges insatser har lett till ökat fokus inom OECD på grundorsaker till marknadsineffektivitet och hinder för global handel, stärkta förutsättningar för ett effektivt genomförande av Parisavtalet samt till initiativet ”Better Regulation in the Digital Age” (BRIDGE), som syftar till att stödja styrning av digitala aktiviteter såsom AI.

Sverige har fortsatt att främja stöd till Ukraina, bland annat genom att bidra till OECD:s landprogram för Ukraina, som syftar till att stödja landets reform- och återuppbyggnadsarbete. Som näst största bidragsgivare till programmet har Sverige bland annat bidragit till att resultat uppnåtts inom 23 av programmets 31 områden, med särskilt fokus på att förbättra företagsklimatet, främja privata investeringar, genomföra skattereformer samt etablera ett antikorrupsionsramverk – samtliga insatser med sikte på ett framtida ukrainskt EU-medlemskap.

Konsulära och civilrättsliga frågor en efterfrågestyrd verksamhet

Det konsulära stödet till svenskar utomlands är en kärnuppgift för utrikesförvaltningen. Det konsulära stödet är efterfrågestyrt och omvärldsberoende. Arbetet har bedrivits i enlighet med det svenska konsulära regelverkets krav och påverkas bland annat av svenskars resmönster och vad som sker i omvärlden.

De konsulära ärendena vad gäller dödsfall, nödställda och frihetsberövade har legat på en relativt stabil men hög nivå de senaste åren. För tidigare år saknas könsuppdelad statistik. Antalet familjerelaterade tvångsärenden och ärenden gällande bortförda barn har ökat det senaste året.

Tabell 2.6 Antal konsulära individärenden 2024

Ärendekategori	Totalt antal ärenden	Män/pojkar	Kvinnor/flickor	Ej angivet kön
Dödsfall	1 432	863	475	94
Nödställda	562	319	164	79
Frihetsberövade	457	348	55	54
Familjerelaterat tvång	74 ärenden (134 individer)	39	95	-
Barnskyddsärenden (Centralmyndigheten)	272 ärenden (436 individer)	204	222	10
Bortförda barn (Centralmyndighetsärenden och icke-konventionsärenden)	114 ärenden (198 barn)	102	91	5

För att ytterligare stärka det konsulära arbetet med familjerelaterade tvångsärenden och personer med psykisk ohälsa har Utrikesdepartementet (UD) anordnat en konsulär konferens för utlandsmyndigheterna i Mellanöstern och Nordafrika under hösten 2024. UD har därtill deltagit i ett antal externa utbildningsinsatser på hedersområdet, bland annat för socialtjänsten, i syfte att stärka samarbetet och förbättra förutsättningarna i ärenden gällande personer som förts bort eller kvarhålls utomlands i en heders- eller kontext. Vid utgången av mars 2025, kunde det konstateras att i 37 av de totalt 74 nyinkomna ärendena från 2024, har UD kunnat bekräfta att personen eller personerna har kommit hem till Sverige igen. Dessa innefattade 72 individer, av vilka 24 var myndiga och 48 var barn.

UD har i rollen som svensk centralmyndighet för ett antal internationella konventioner och en EU-förordning på civilrättens område, upprätthållit goda och täta förbindelser med andra länder, både genom löpande dialog och samarbete med andra länders centralmyndigheter i enskilda ärenden och genom aktivt deltagande vid internationella och bilaterala möten.

Konsulär krisberedskap

Regeringen har under året upprätthållit och utvecklat den konsulära krisberedskapen och samtidigt verkat för ökad allmän kännedom om UD:s reseinformation och innebörden av en reseavrådan. Under året har UD exempelvis genomfört en informationskampanj med målgrupp unga resenärer inför sommaren 2024. I ett flertal intervjuer och artiklar har regeringen och UD informerat om innebörden av reseavrådan och resenärens egna ansvar när den enskilde väljer att resa mot en avrådan. Frågan fick särskild uppmärksamhet i anslutning till de ökade oroligheterna i Libanon under sommaren 2024. Konsulär krisberedskap har ingått i UD:s olika utbildningsprogram och ett antal utlandsmyndigheter har deltagit i övningar under året.

Under 2024 har UD fortsatt med det konsulära krisarbetet kopplat till kriget mellan Israel och Hamas. UD har bistått över 600 svenskar (könsuppdelad statistik saknas) och personer med uppehållsrätt i Sverige att lämna Gaza, varav merparten lämnade under 2023. Under 2024 kunde omkring 70 personer (varav 17 kvinnor, 21 flickor, 6 män och 20 pojkar) lämna Gaza via gränsövergången vid Rafah till Egypten där de togs emot av ett svenskt team från ambassaden i Kairo, som förstärkts med extra

personal från bland annat utrikesförvaltningen, Polismyndigheten och Migrationsverket.

2.3.2 Regeringen har bidragit med resurser för stärkt säkerhet och för stärkt kunskapsbas om utrikes- och säkerhetspolitik

Sveriges intresse av fred och säkerhet gäller såväl i det egna närområdet som globalt. Den regelbaserade världsordningen befinner sig under tryck. Detta är en i grunden farlig utveckling för freden och stabiliteten i världen samt effektiviteten i det internationella systemet och måste motverkas. Stödet till Ukraina står här i särställning. Sverige har under 2024 deltagit med personal i internationella civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser, företrädesvis inom ramen för internationella organisationer som EU, FN, OSSE och Nato. Syftet har varit att stärka svensk, europeisk och global säkerhet, att hantera grundorsakerna till konflikter samt skapa förutsättningar för stabilitet och fredlig utveckling. Det säkerhetspolitiska läget ställer ökade krav på nationell kapacitet för kunskap och analys. Regeringen har därför fortsatt att stödja relevanta aktörer för att bidra till ett bättre kunskapsläge om säkerheten i omvärlden.

Personalbidrag till internationella insatser

Verksamheten finansieras från anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan, anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt från anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. I detta avsnitt redogörs övergripande för det svenska deltagandet i internationella freds- och säkerhetsfrämjande insatser, finansierade under alla tre utgiftsområden, och för relaterade sekonderingar och aktiviteter. För mer information om de internationella insatserna som finansieras inom utgiftsområde 6, se avsnitt 4.3.5.

Svenska myndigheter har under 2024 bidragit med utsänd personal till drygt 30 civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser under ledning av EU, FN, OSSE och Nato. Personalbidragen omfattade insatser i Östeuropa och Västra Balkan, Mellanöstern och Nordafrika, Afrika söder om Sahara, Asien och Latinamerika. Därutöver har Sverige sekonderat personal till högkvarter vid EU, FN, OSSE och Nato samt deltagit i kapacitetshöjande verksamhet inom ramen för insatserna eller kopplat till dessa organisationers freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.

De svenska personalbidragen har i stor utsträckning varit inriktade på strategiska befattningar, tjänster med påverkan på policy- och metodutveckling och verksamhet som syftade till att genomföra insatsernas operativa uppdrag. Den utsända personalen har därmed bidragit till såväl insatsernas operativa resultat och mandatuppfyllnad, som stärkt effektivitet och förbättrade arbetssätt.

Tabell 2.7 Antal årsarbetskrafter för utsända i civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser samt andra internationella koalitioner 2024, fördelat på region

Geografisk region	Årsarbetskrafter civila insatser	Årsarbetskrafter militära insatser	Summa
Europa och Centralasien	68,87 (45,7 % kvinnor, 54,3 % män)	4	72,87
Mellanöstern och Nordafrika	24,62 (38 % kvinnor, 62 % män)	5	29,62
Afrika söder om Sahara	41 (47,4 % kvinnor, 52,6 % män)	9	50
Asien	0,9 (100 % kvinnor)	12	12,9
Nord- och Latinamerika	5 (28 % kvinnor, 72 % män)	0	5

Ukraina, övriga Östeuropa och Västra Balkan

Under 2024 har stödet till Ukraina haft fortsatt hög prioritet. Sverige har bidragit med personal till EU:s civila rådgivande insats i Ukraina (EUAM Ukraina). Insatsen stödjer kapacitetsuppbyggnad och reformer av landets civila säkerhetssektor och ger stöd till ukrainska myndigheter för att underlätta utredning och lagföring av internationella brott, exempelvis krigsförbrytelser. Den svenska personalen bidrog till ett effektivt genomförande av insatsens verksamhet samt till förbättrade arbetssätt. I samverkan med EUAM Ukraina gav Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tillsammans med Kustbevakningen expertstöd inom maritim säkerhet, vilket har bidragit till att stärka Ukrainas maritima säkerhetssektor. Sverige har under 2024 även utbildat de ukrainska väpnade styrkorna genom EU:s militära träningsinsats EUMAM Ukraina. Totalt utbildades cirka 30 000 personer genom insatsen under 2024. Könsuppdelad statistik saknas.

Genom svenska personalbidrag till OSSE i Wien har OSSE kunnat förbättra sina säkerhetsstrukturer för fältverksamheten i Ukraina.

Sverige har under 2024 fortsatt att bidra med personal till EU:s civila krishanteringsinsatser i Armenien, Moldavien och Georgien. I EUM Armenien, som syftar till ökad säkerhet vid den armeniska gränsen till Azerbajdzjan, har svensk personal bland annat genomfört sjukvårdsutbildningar och genom sitt arbete bidragit till stärkt säkerhetsförmåga och -medvetande i insatsen. EUMM Georgien övervakar avtalet om eldupphör mellan Ryssland och Georgien från 2008. Svensk personal i insatsen har bidragit till insatsens nya rutiner för ökad och systematisk bevakning av hybridhot i Georgien och den bredare Svartahavsregionen. EUPM Moldavien syftar till att stärka Moldaviens motståndskraft mot hybridhot, inklusive cybersäkerhet och otillbörlig informationspåverkan. Svensk personal har utbildat moldaviska myndigheter i strategisk kommunikation så att de har fått metoder och verktyg anpassade till nationella behov.

Sverige har under 2024 fortsatt att bidra till EU:s insats till stöd för rättsstatsreformer i Kosovo, EULEX Kosovo, och till EU:s militära insats i Bosnien och Hercegovina, EUFOR ALTHEA. I EULEX Kosovo har Polismyndighetens utsända bland annat arbeta med att utveckla dialogpolisverksamhet hos den kosovanska polisen. Svensk personal deltog även i Natos insats i Kosovo (KFOR).

Mellanöstern

Under 2024 har det svenska personalstödet till EU:s civila insats till stöd för polis- och rättsstatsreformer i Palestina (EUPOL COPPS) fortsatt. Trots de försämrade omständigheterna på Västbanken kunde insatsens arbete fortgå. Svensk personal har deltagit i bland annat i rådgivning, vägledning och utbildningar som bidrog till ökad kapacitet och förbättrad operativ förmåga hos den palestinska polisen och andra brottsbekämpande och rättsvårdande myndigheter. EUPOL COPPS är ett konkret verktyg i EU:s fortsatta stöd för en tvåstatslösning på konflikten mellan Israel och Palestina.

Sveriges breda och långsiktiga engagemang i Irak har fortsatt under 2024. Svensk personal deltog bland annat i EU:s civila rådgivningsinsats EUAM Irak, vilket bland annat innebar att utsända experter utbildade och gav stöd på området ledarskap och personalhantering till irakiska ministerier. Genom Polismyndigheten har Sverige även bidragit med flera utredare till FN:s bevisinsamlingsmekanism för brott begångna av Daesh i Irak (UNITAD), som samlar in och bevarar bevis. Sverige har även deltagit med personal i utbildningsinsatsen OIR i Irak och Natos rådgivande kapacitetsbyggande insats (NMI) i Irak.

Sverige har under 2024 fortsatt att bidra med militärobservatörer till FN:s organisation för övervakning av vapenstillestånd i Mellanöstern (United Nations Truce Supervision Organization).

Afrika

Sverige har under 2024 sekonderat personal till EU:s civila och militära insatser i Somalia. Insatserna syftar bland annat till att stärka Somalias statsbyggande som en del av EU:s långsiktiga engagemang på Afrikas horn. Svensk personal i den civila insatsen EUCAP Somalia arbetade bland annat med säkerhetshöjande åtgärder för insatsen och utbildade lokal kustbevakning, vilket har bidragit till deras stärkta förmåga att arbeta självständigt med maritim säkerhet i enlighet med internationella standarder. Sverige bidrog även med svensk personal till den militära insatsen EUTM Somalia samt den militära marina insatsen Operation Atalanta, vars huvuduppgift är att skydda matleveranser och verka avskräckande mot piratverksamhet i Adenviken och västra Indiska Oceanen. Svensk personal var också verksam i FN-insatsen UNSOM i Somalia, som stängde i november 2024.

I februari 2024 initierades EU:s militära insats EUNAVFOR ASPIDES för att bidra till ökad sjösäkerhet i Röda havet. Sverige har bidragit med stabspersonal och sjukvårdspersonal.

I FN-insatsen MONUSCO (Demokratiska republiken Kongo) har svensk polis bidragit till att stärka landets polisstyrka i hanteringen av könsrelaterat och sexuellt våld. Polismyndigheten sekonderade även personal till FN:s insats UNMISS i Sydsudan, där de genomförde ledarskapsutbildning och jämställdhetsstödande åtgärder för sydsudanesisk polis. Kriminalvårdens utsända i MINUSCA (FN:s insats i Centralafrikanska republiken) genomförde förhandlarutbildning för anstaltspersonal.

Asien

Sverige har under 2024 fortsatt att bidra med militärobservatörer till FN:s militära observatörsgrupp i Indien och Pakistan (United Nations Military Observer Group in India and Pakistan) vars uppgift är att övervaka vapenvilan mellan Indien och Pakistan längs stilleståndslinjen.

Stärkt och evidensbaserad kunskap om fred och säkerhet

De kunskapsunderlag som tas fram av Utrikespolitiska institutet (UI), Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) är viktiga källor för regeringen. Forskningsverksamheten vid SIPRI bidrar även till att höja kunskapsnivån både i samhället och globalt. Under 2024 ökade efterfrågan på SIPRI:s data, analyser och rekommendationer. SIPRI:s årsbok fortsatte att vara en globalt betrodd källa till information om rustning, nedrustning, militärutgifter och internationell säkerhet. Genom tillhandahållande av globala databaser, analyser och policyevenemang – såsom Stockholm Forum för fred och utveckling – samt samarbeten med bland andra FN, EU och Nato, har SIPRI utövat globalt inflytande inom kritiska områden för fred och säkerhet. Detta har bidragit till att befästa fakta och kunskap i en tid av tilltagande desinformation, och utgör samtidigt ett värdefullt underlag för regeringen i arbetet med att driva svenska intressen.

Vid den av SIPRI arrangerade Stockholms säkerhetskonferens (SSC24) belystes exempelvis hur Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina påverkar Europas säkerhetsarkitektur samt frågor om avskräckning och rustningskontroll. Ett annat exempel är det sidoevenemang om exportkontroll som SIPRI arrangerade vid FN:s generalförsamlings första utskott, vilket bidrog till en balanserad debatt om staters skyldigheter att möjliggöra tekniköverföring för fredliga ändamål och samtidigt förhindra oönskad spridning.

UI har under 2024 fortsatt att bidra i sin roll som källa till kunskap om internationella förhållanden. Forskningsverksamheten har vuxit, och det internationella engagemanget har breddats med nya infallsvinklar i forskning och analys. Det förändrade säkerhetsläget – inklusive Rysslands invasion av Ukraina och Sveriges Nato-anslutning – har lett till ökad efterfrågan på UI:s expertis. Institutets deltagande i prestigefyllda säkerhetspolitiska evenemang, såsom Nato Public Forum i Washington DC, har ytterligare befäst dess inflytande och skapat betydande mervärden för svenska intressen. Policyrekommendationer har lämnats inom flera områden, bland annat Belarus. Verksamheten vid UI:s två kunskapscentra, med fokus på Östeuropa respektive Kina, har under 2024 bidragit med fördjupad kunskap och analysunderlag till regeringen inom två prioriterade områden.

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) tillfördes 9,5 miljoner kronor i budgetpropositionen för 2024 för att säkerställa regeringens tillgång till policyrelevant stöd inom rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning. Tillskottet har möjliggjort fortsatt kontinuitet och hög kvalitet i FOI:s stöd till regeringen och Utrikesdepartementet på området.

Under 2024 har FOI bidragit med underlag till regeringen om kärnvapen, biologiska och kemiska vapen samt rymd- och missilfrågor. Myndigheten har deltagit med expertis i internationella förhandlingar på dessa områden samt vid möten inom ramen för icke-spridningsfördraget för kärnvapen (NPT), provstoppsavtalet (CTBT), kemvapenkonventionen (CWC) och konventionen om förbud mot biologiska och toxinvapen (BTWC). FOI har även bidragit med expertis vid internationella möten om rymdsäkerhet, multilateral exportkontroll och samordning av stödinsatser för CBRN-säkerhet.

2.3.3 Regeringen har säkerställt en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig granskning av utländska direktinvesteringar och exportkontroll av strategiska produkter

Kontroll av export av krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden är nödvändig för att uppfylla Sveriges nationella målsättningar och internationella åtaganden. Därför är en strikt, effektiv och modern exportkontroll en prioriterad fråga.

Strategisk exportkontroll

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) är ansvariga myndigheter inom exportkontrollområdet. Exportkontroll ska ske i enlighet med gällande regelverk, svenska säkerhetsintressen och internationella åtaganden. ISP:s verksamhet finansieras via anslag 1:3 Inspektionen för strategiska produkter, medan SSM:s arbete inom området finansieras inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Regeringen lämnar årligen en skrivelse till riksdagen om resultatet av den svenska exportkontrollen: Strategisk exportkontroll – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden 2024 (skr. 2024/25:114).

Tillståndsärendena hos ISP har blivit fler och mer komplexa. Under 2024 avgjorde ISP 2 644 ärenden om krigsmateriel (en ökning med 18 procent jämfört med 2023) och 927 ärenden om produkter med dubbla användningsområden (en ökning med 12 procent jämfört med 2023). Exportkontrollrådet (EKR) är ett samrådsorgan i exportkontrollfrågor med ledamöter från riksdagspartierna. Under 2024 höll rådet fem sammanträden och behandlade sex ärenden för samråd, samtliga rörande krigsmateriel. Samråden bidrar till bred politisk förankring i utvecklingen av exportkontrollen.

Tillsynsbesök är en viktig del av ISP:s arbete för att förebygga och åtgärda brister i företags exporthantering. Under 2024 genomförde ISP 36 tillsynsbesök – en ökning med 64 procent jämfört med 2023. Andelen av ISP:s bedömningar där aktören haft bristande kunskaper eller rutiner var 50 procent för krigsmateriel och 19 procent för produkter med dubbla användningsområden.

Regeringen deltar fortsatt aktivt i arbetet för att öka anslutningen till och genomförandet av vapenhandelsfördraget ATT. Under 2024 anslöt sig ytterligare tre länder till ATT. Samstämmigheten mellan medlemsländerna i tillämpningen av EU:s gemensamma ståndpunkt om vapenexport har lett till att rådet i april 2025 antog ändringar i den gemensamma ståndpunkten om fastställande av regler för kontroll av export av militär teknik och krigsmateriel. Alla medlemsländer är bundna att beakta ståndpunktens åtta kriterier vid tillståndsprövning av krigsmaterielexport.

Sveriges medlemskap i Nato påverkar förutsättningarna för krigsmaterielexport inom det nationella regelverket. Det finns säkerhetspolitiska skäl att medge export av krigsmateriel till allierade. Regeringen har tagit emot betänkandet Ett modernt och anpassat regelverk för krigsmateriel (SOU 2024:77), som innehåller förslag till ytterligare anpassning av det svenska regelverket med anledning av Natomedlemskapet.

Investeringsgranskning

ISP ansvarar för en robust och välfungerande investeringsgranskning i enlighet med lagen om granskning av utländska direktinvesteringar och tillhörande förordning. Handels- och investeringsfrågor behandlas i UO24.

2.3.4 Intresset, förtroendet och kännedomen om Sverige i omvärlden har ökat

Insatser inom Sverigefrämjande genomförs av utlandsmyndigheterna med finansiering från anslaget 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser samt av Svenska institutet, vars främjandeverksamhet huvudsakligen finansieras från anslaget 1:4 *Svenska institutet*. Detta avsnitt behandlar även verksamhet utförd av Svenska institutet som finansieras inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, 16 Utbildning och universitetsforskning och 24 Näringsliv då verksamhet som finansieras inom dessa utgiftsområden är av betydelse för Sverigefrämjandet.

Den Sverigefrämjande verksamheten syftar till att få genomslag för svenska intressen, stärka svenska företags globala konkurrenskraft och öka motståndskraften i utlandet mot vilseledande information om Sverige. Verksamheten utgör en integrerad del av utlandsmyndigheternas långsiktiga arbete med att stärka svenska intressen runt om i världen. Arbetet genomförs nära integrerat med inte minst näringslivsfrämjandet och i samverkan med Team Sweden-aktörer och lokala partners. Svenska institutets verksamhet utgör stöd för utlandsmyndigheternas Sverigefrämjande.

Det Sverigefrämjande arbetet ska grundas i kunskap om hur Sverige uppfattas internationellt för att öka möjligheten för Regeringskansliet, berörda myndigheter och utlandsmyndigheter att agera strategiskt och motverka desinformation.

Resultatindikator: Sveriges position i förhållande till andra länder ger en bild av Sveriges anseende i världen

Sverige rankas, tillsammans med några av världens starkaste ekonomier, mycket högt i internationella undersökningar som mäter både perception och prestation. En majoritet i de flesta länder har en positiv uppfattning om Sverige. Under 2024 rankades Sverige på plats 8 av 50 länder i Nation Brands Index (jämfört med plats 10 under 2023) och på plats 11 (jämfört med plats 11 under 2023) i Global Soft Power Index av 175 länder.

Tabell 2.8 Sveriges ranking per område i Nation Brands Index 2024

Område	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
NBI övergripande	10	10	10	10	9	9	8	9	9	10	8
Samhällsstyre	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2
Talang och investeringar	8	7	7	7	7	6	5	4	4	4	4
Befolkning	8	7	8	7	7	5	8	5	5	6	6
Export	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	7
Turism	13	13	13	13	13	13	14	13	13	13	13
Kultur	15	15	15	15	13	14	14	14	13	14	12

Källa: Svenska institutet/Anholt Nation.

Placeringarna är i linje med hur Sverige rankats tidigare år, vilket visar att Sveriges nationsvarumärke är stabilt över tid. Bilden av Sverige har fortsatt att vara positiv. Sveriges styrkor återfinns inom områdena samhälle och samhällsstyre, miljö och klimat och internationellt bidrag till förbättrad fred och säkerhet samt fattigdomsbekämpning. SI:s studier visar att de som tagit del av Sverige genom besök, svenska produkter eller information om Sverige har en mer positiv bild vilket skapar motståndskraft mot vilseledande information.

Bilden av Sverige är mest positiv i västländerna och något mindre positiv i Brics-länderna (ursprungligen Brasilien, Ryssland, Indien, Kina, Sydafrika, senare utökade med Egypten, Etiopien, Förenade Arabemiraten och Iran).

Business Swedens Business Climate Survey 2024 visar att 82 procent av 1 700 tillfrågade svenska företag på 24 utlandsmarknader anser att det svenska varumärket är gynnsamt för affären.

Tabell 2.9 Kostnadsfördelning av Sverigefrämjandeverksamhet 2022–2024

Områden	2024	2023	2022
SI	135 328 tkr	132 371 tkr	131 629 tkr
Övrigt	15 475 tkr	15 475 tkr	15 475 tkr
Totalt	150 803 tkr	147 846 tkr	147 104 tkr

Anm: Kategorin Övrigt utgörs av finansiering av information om Sverige i utlandet.

Sverigefrämjande och synergier mellan utvecklingssamarbetet, främjandet och handelspolitiken

Regeringens beslut den 9 april 2024 att ersätta Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet, som huvudsakligen bestod av statliga aktörer, med ett nationellt råd för varumärket Sverige och en bred Team Sweden-grupp under ledning av Svenska institutet har lett till breddat engagemang bland svenska aktörer som påverkar och påverkas av Sverige-bilden, inklusive det svenska näringslivet. Det möjliggjorde för 300 företrädare för näringsliv, lärosäten, myndigheter och intresseorganisationer att bidra till framtagandet av en ny strategi för att stärka Sverige-bilden i utlandet, vilken lanserades under 2025. Bilden av Sverige är viktig för talangattraktion – något som är centralt för att attrahera och behålla konkurrenskraften inom både näringslivet och vid universitet och högskolor.

Av utlandsmyndigheternas resultatredovisning för främjandearbetet framgår att Sverigefrämjandet har genomförts med utgångspunkt i svenska intressen och att efterfrågan på samarbete med Sverige som partner för grön och digital omställning har ökat i flera länder.

Utlandsmyndigheternas Sverigefrämjande har bedrivits i över 100 länder i nära samarbete med SI, myndigheter och institutioner inom kultursektorn, svenska företag, lärosäten och andra aktörer. Det har handlat om relationsbyggande insatser med svenska alumner och prioriterade målgrupper, strategiska kommunikationsinsatser, utställningar, student- och talangrekrytering samt insatser för att tillgängliggöra svensk kultur för internationella målgrupper och stödja de kulturella och kreativa branscherna. Fler utlandsmyndigheter än tidigare har genomfört aktiviteter kopplade till talangattraktion. Utlandsmyndigheternas möjlighet att marknadsföra svenska lösningar har stärkts genom de branschapaket som SI tagit fram i samarbete med Business Sweden. Branschapaketen har haft en hög efterfrågan hos utlandsmyndigheterna och andra aktörer som arbetar internationellt med över 1 000 nedladdningar under de sex första månaderna fördelat på områdena energi, batteri, digital teknologi, livsvetenskap och transport.

Ambitionen att tillvarata synergier mellan utvecklingssamarbetet, främjandet och handelspolitiken har bland annat resulterat i att SI:s stipendier och ledarskapsprogram fokuserats till länder där det, utöver utvecklingsbehovet, finns ett tydligt svenskt intresse av att fördjupa relationer och där det finns efterfrågan på svenska erfarenheter och företagslösningar. Ett exempel är SI:s biståndsfinansierade program Impact Pioneers, som tagits fram i nära samverkan med Team Sweden-aktörer. Genom programmet får deltagare möjlighet att ta del av svenska samhälls- och företagslösningar som en del av ett ömsesidigt kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Deltagarnas uppfattning om Sverige som ett innovativt land har stärkts.

SI:s resultat

SI har bidragit till måluppfyllelsen bland annat genom att följa och analysera bilden av Sverige, producera och tillhandahålla Sverigefrämjande kommunikationsmaterial till vidareförmedlare samt genom proaktiv kommunikation i Sverigekanalerna på sociala medier. Arbetet har skett i nära samarbete med utlandsmyndigheter och externa aktörer, där SI:s insatser utgör en del av en större helhet som påverkar hur svenska intressen får genomslag runt om i världen.

Inom sitt uppdrag att bevaka och analysera bilden av Sverige utomlands har SI tagit fram sex fördjupade studier om Sverigebilden i Japan, MENA-regionen, Asien, Turkiet, Nigeria och Sydafrika. Därtill har SI utvecklat sin förmåga att snabbt ta fram dagsaktuella lägesrapporter till Regeringskansliet. SI bidrar även till att identifiera nya tendenser i informationsflöden och desinformation. Kommunikationen i Sverigekanalerna utgår från prioriterade ämnen och når ut brett med en sammanlagd räckvidd på runt 104 miljoner under 2024 (engelska, ryska och arabiska).

SI:s kommunikationsmaterial på webbplattformen Sharing Sweden möter utlandsmyndigheternas behov. Exempelvis ligger nöjdheten på 91 procent. Uppdateringen och vidareutvecklingen av webbplattformen sharingsweden.se har lett till ökad användning av kommunikationsmaterialet Pioneer the Possible har nått över 100 miljoner unika användare. Materialet på Sharing Sweden bidrar till att kommunikation om Sverige effektivt når ut till miljontals människor. Exempel från 2024: Eurovision 3,8 miljoner, OS och Paralympics 3,4 miljoner.

SI har fortsatt att stärka Sveriges internationella inflytande genom strategiska kulturutbyten samt ökat intresset för svensk kultur, svenska kulturaktörer och svenska kulturella och kreativa företag genom insatser i flera länder, såsom Sydkorea och USA. Vid Svenska institutet i Paris har ett arbete med privata donationer och sponsring resulterat i en breddad finansiering. Tillsammans med utlandsmyndigheter och lärosäten har SI samlat in över 37 000 nya kontakter med intresse för studier i Sverige. Andra insatser till stöd för talangattraktion samt för kulturella och kreativa branscher redovisas under UO 24 avsnitt 4.3.

2.3.5 Regeringen har värnat och främjat svenska utrikes- och säkerhetspolitiska intressen genom strategiska insatser och samarbeten

Regeringen arbetar för att motverka konflikter och bidra till fred och säkerhet i närområdet och världen i stort. Sveriges utrikes- och säkerhetspolitiska insatser ska bidra konstruktivt till det internationella samfundets strävanden för rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning. Regeringens intressen präglas av betydelsen av Sveriges egen säkerhet och ett förebyggande perspektiv med fokus på stabilisering och grundorsaker till konflikt i omvärlden.

Tabell 2.10 Insatsfördelning per område 2024–2022

Tusental kronor

Områden	2024	2023	2022
Säkerhetsfrämjande insatser	35 105	28 522	34 443
Insatser för rustningskontroll, nedrustning och icke spridning	21 876	25 850	25 274
Fredsfrämjande insatser	47 866	55 054	1 138 172 ¹
Insatser för demokrati och mänskliga rättigheter med fokus på Ryssland	81 425	81 786	82 207
Östersjösamarbete	72 812	74 197	74 758
Insatser för samarbete inom Norden	16 001	12 332	12 727
Totalt	154 237	155 983	1 320 411

¹ Varav 1 077 700 000 kronor i extraordinärt stöd till Ukraina med anledning av Rysslands invasion**Insatser inom rustningskontroll, nedrustning och icke spridning**

Den globala nedrustnings- och icke-spridningsarkitekturen var även under 2024 fortsatt under stark press, främst till följd av Rysslands agerande.

Sverige har genom en aktiv politik och god teknisk expertis fortsatt att arbeta för rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning inom FN, EU, Nato, OSSE och i bilaterala sammanhang. Stödet till Alva Myrdal-centrum för kärnvapennedrustning och till Totalförsvarets forskningsinstitut har bidragit till att stärka den vetenskapliga kompetensen. Arbetet inom Stockholmsinitiativet för kärnvapennedrustning har fortsatt under året. Initiativet samlar 14 icke-kärnvapenstater, inklusive Natomedlemmar, för att genom en konstruktiv och pragmatisk ansats samt gemensamma tematiska arbetspapper och budskap verka för konkreta nedrustningsfrämjande steg, stärka icke-spridningsfördraget (NPT) och minska polariseringen bland statsparterna.

Inom FN-systemet har Sverige under 2024 bidragit med både tekniskt och finansiellt stöd till det internationella övervakningssystemet IMS, inom ramen för det fullständiga provstoppsavtalet för kärnvapen (CTBT). Sverige har samtidigt värnat det internationella atomenergiorganet IAEA:s uppdrag att motverka spridning av kärnvapen samt främja strålsäkerhet och nukleärt säkerhetsskydd – inklusive vid kärnkraftverket i Zaporizjzja i Ukraina, som illegalt kontrolleras av Ryssland.

Sverige har även lämnat extrabudgetära bidrag till IAEA:s frivilligfonder för att stödja arbetet med Irans kärntekniska program och beredskap för nya insatser i Nordkorea. Den finansierade verksamheten stärker de diplomatiska ansträngningarna för att lösa krisen kring Irans kärntekniska program och förbättra insynen i den infrastruktur som ligger bakom Nordkoreas kärnvapenprogram – en infrastruktur som skulle behöva frysas vid en eventuell överenskommelse om denuklearisering av Koreanska halvön.

Även det globala förbudet mot kemiska vapen stod inför stora utmaningar efter användning av kemvapen i Syrien och nya rapporterade fall i Ukraina. Regeringens arbete för att främja genomförandet av kemvapenkonventionen och säkerställa ansvarsutkrävande har bland annat omfattat finansiellt stöd till fonden för särskilda Syrienuppdrag vid Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW). Fonden används för att finansiera tre grupper som utreder misstänkt användning av kemiska vapen, identifierar ansvariga för krigsförbrytelser med kemvapen och granskar omfattningen av Syriens kemvapenprogram.

Sverige har också aktivt deltagit i arbetet med att stärka konventionen om förbud mot biologiska och toxinvapen. Det handlar bland annat om att öka transparensen och verka för verifikationsmöjligheter. Under 2024 har Sverige fortsatt att stödja FN:s

generalsekreterares undersökningsmekanism för misstänkt användning av kemiska och biologiska vapen (UNSGM). FN:s medlemsstater som anser sig ha utsatts för en B- eller C-vapenattack kan vända sig till mekanismen, varefter generalsekreteraren kan besluta om att inleda en utredning. Sverige ingår i vängrupper för UNSGM och svenska experter står till förfogande vid en eventuell utredning.

Säkerhetspolitiska insatser

Regeringen har under året finansierat strategiska säkerhetspolitiska insatser och projekt som främjar regeringens utrikes- och säkerhetspolitiska prioriteringar. Det har inkluderat finansiellt stöd till tankesmedjor, lärosäten, forskningsinstitut och myndigheter för att genomföra särskilda studier, forskningsprojekt samt policy- och utvecklingsarbete. Insatserna har syftat till att ge analysstöd till regeringen och Regeringskansliet, skapa genomslag för svenska perspektiv inom EU och Nato samt hos viktiga internationella allierade och partners, liksom att bidra till kunskapsuppbyggnad och nätverksskapande kring strategiskt viktiga länder som Indien och Kina.

Under 2024 har prioriterade områden bland annat varit insatser i förhållande till hybridhot, cybersäkerhet, stöd till Ukraina, ny teknik och säkerhetspolitik, transatlantiska relationer samt sanktioner. Insatserna har bidragit till angelägen verksamhet till stöd för Ukraina via OSSE, till studier med ny policynära utrikespolitisk forskning i Sverige samt till att förmedla regeringens perspektiv på viktiga säkerhetspolitiska frågor i internationella policydiskussioner.

Insatserna har bland annat resulterat i att EU:s och Natos politik för att bemöta hybridhot har utvecklats, i ett flertal policydialoger om transatlantiska relationer samt i policyförslag om hur EU:s och Sveriges politik för tekniskt ledarskap inom nästa generations mobila kommunikation (6G) kan utvecklas. Därutöver har insatserna lett till ökad kunskap om genomförandet av sanktioner mot Ryssland med anledning av aggressionen mot Ukraina, samt till stöd för OSSE:s verksamhet för Ukraina, bland annat kring försvunna barn.

På Afrikas horn har Sverige lämnat finansiella bidrag till FN:s stödkontor i Somalia (UNSOS) samt till European Institute of Peace (EIP) till stöd för fred och stabilitet i norra Somalia. Stödet till UNSOS har bidragit till logistikstöd till Somalias säkerhetsstyrkor, vilket möjliggjort gemensamma insatser med AU-insatsen ATMIS mot al-Shabaab. Stödet till EIP har bland annat bidragit till arbetet med att ta fram en färdplan för fredssamtal mellan Somalias federala regering och regionerna Somaliland och SSC-Khatumo.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om relationerna med Ryssland (bet. 2021/22:UU11 punkt 1, rskr. 2021/22:187). Av tillkännagivandet följer att regeringen, mot bakgrund av Rysslands invasion av Ukraina och brott mot den europeiska säkerhetsordningen, ska utarbeta ett nytt förhållningssätt gentemot Ryssland (bet. 2021/22:UU11 s. 19).

Förutsättningarna för svensk politik gentemot Ryssland förändrades med den fullskaliga ryska invasionen av Ukraina. Frågan om ett nytt svenskt förhållningssätt till Ryssland har beretts inom Regeringskansliet och behandlats inom ramen för Försvarsberedningen. Sveriges nya förhållningssätt till Ryssland – Sveriges Rysslandspolitik – är en samlad, långsiktig och strategisk politik för att hantera Ryssland enligt den organiserande principen motverkan. Motverkanspolitiken har som mål att hindra rysk maktexpansion genom att motverka Rysslands inflytande, handlingsfrihet och förmåga att göra skada. Regeringen har till riksdagen redogjort för sitt förhållningssätt gentemot Ryssland, bland annat i utrikesdeklarationen den 20 mars

2024 med anledning av Sveriges medlemskap i Nato och i utrikesdeklarationen den 12 februari 2025. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat.

Insatser inom Östersjöregionen

Verksamheten styrs av Strategin för Svenska institutets verksamhet gällande samarbetet inom Östersjöregionen (UD2016/11388) samt Strategin för stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljö i Ryssland (UD2020/01513). Det övergripande målet är att förbättra relationer och samarbeten inom Östersjöregionen.

Insatserna syftar till att utveckla Sveriges förbindelser i regionen, främja samarbete och mellanfolkliga kontakter, stärka integrationen mellan EU:s Östersjöländer och EU:s östliga partnerskap, värna och sprida kunskap om demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och jämställdhet (hänvisning till UO13, kompletteras) samt bidra till ökad tillgång till oberoende information.

Regionalt samarbete

Sverige stod under 2024, tillsammans med Nordiska ministerrådet för fiske och akvakultur, jordbruk, livsmedel och skogsbruk (MR-FJLS), värd för EU:s Östersjöstrategis traditionsenliga årliga forum. Deltagarna bestod av politiker och tjänstemän från samtliga medlemsländer, på central och regional nivå, samt representanter för Europeiska kommissionen, näringslivet, civilsamhället samt universitet och högskolor.

Mot bakgrund av det globala säkerhetsläget fokuserade programmet på beredskap, robusthet, resiliens och stöd till Ukraina. Arbetet har lett till flera nya samarbeten, exempelvis inom utbildning av frivilliga sjukvårdare och stöd till lokal demokratiutveckling, där Sverige har bistått i uppbyggnaden av folkhögskolor.

Inom ramen för Arktiska rådet har Sverige fortsatt bidra till arbetet med klimat, miljö och hållbar utveckling. Rådets verksamhet pausades av de sju västliga medlemmarna i mars 2022 efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Under det norska ordförandeskapet har verksamheten återupptagits, men med omfattande begränsningar och praktiska utmaningar för både medlemsstater och urfolksorganisationer. Under 2024 kunde medlemsstaterna enas om att hålla virtuella möten på arbetsgruppsnivå för att återuppliva rådets arbete.

Arktiska rådet, Barentsrådet, Östersjöstaternas råd och Nordliga dimensionen har fortsatt att påverkas av Rysslands invasion, men på olika sätt. Regeringen har verkat för att Arktiska rådet ska kunna fortleva som det främsta forumet för internationellt samarbete i Arktis, inom ramar som inte strider mot Sveriges motverkanspolitik gentemot Ryssland. I Barentsrådet och Östersjöstaternas råd har dynamiken förändrats sedan Ryssland dragit sig ur båda organisationerna. Samarbetet inom Barentsrådet, Nordliga dimensionen och Östersjöstaternas råd (CBSS) har fortsatt under året utan rysk medverkan. Östersjöstaternas råd väntas få en ny roll, medan framtiden för Barentssamarbetet är under diskussion.

Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer

Utvecklingen i Rysslands närområde har fortsatt att försämrats under 2024. Sveriges stöd har inriktats på att säkerställa att civilsamhället och oberoende medier kan fortsätta verka och nå sina målgrupper.

Under 2024 uppgick det samlade svenska stödet avseende Ryssland till knappt 90 miljoner kronor. Finansieringen har gått till att stödja civilsamhället och projekt för oberoende medier.

Samarbete inom Norden

Utöver Nordiska ministerrådet, var Sverige under 2024 även ordförande i de informella utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetena, N5 och NB8. Regeringens huvudsakliga prioriteringar var närmare regionalt säkerhetspolitiskt samarbete och stödet till Ukraina. Bland annat lanserades en nordisk-baltisk expertgrupp för att stödja Ukrainas EU-anslutning vid NB8:s utrikesministermöte i Visby i april.

Sverige stödde även nordiskt samarbete genom bidrag till enskilda organisationer, bland annat Föreningen Norden och deras arbete med att öka engagemanget för nordiska frågor i företrädesvis Sverige. Till exempel erbjuder Föreningen Norden finansiellt stöd för verksamhet i lokalavdelningar och distrikt över hela landet för att stimulera mellanfolkligt utbyte på lokal, regional och nordisk nivå. Under 2024 beviljades medel till 18 projekt, varav flera lyfte fram isländsk kultur med anledning av att Island firade 80 år som självständig republik. Föreningen Norden instiftade och delade för första gången ut Nordens samarbetspris för att uppmärksamma samarbeten över de nordiska gränserna. Nordisk Journalistcenter tilldelades priset.

2.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Utrikesutskottet har tidigare lyft i sitt betänkande att verksamheten inom utgiftsområdet syftar till långsiktiga tillståndsförändringar i andra länder, främst genom Sveriges deltagande i multilaterala organisationer, och att detta gör det svårare att finna en koppling mellan mål, insatser, resultat och anslagens storlek. Regeringen delar utrikesutskottets syn kring utmaningarna, och gör följande bedömning av måluppfyllelsen. Regeringen bedömer att den verksamhet som har bedrivits inom utgiftsområdet har bidragit till att uppnå målet att säkerställa Sveriges intressen.

Sverige har fortsatt att vara en aktiv medlem av EU, FN, Nordiska ministerrådet, OSSE, Europarådet och OECD. Sverige har varit en aktiv partner till Nato och sedan den 7 mars 2024 medlem. Sveriges samlade internationella engagemang bygger på samarbete mellan stater, med det civila samhället och samverkan i internationella organisationer. Säkerhet byggs i samarbete med andra. Förvarsalliansen Nato verkar genom avskräckning för att bibehålla fred och säkerhet och undvika ett väpnat angrepp. Genom Sveriges Natomedlemskap har säkerhetssituationen i vårt närområde blivit mer förutsägbar. Sverige har blivit säkrare och Nato har blivit starkare i sin avskräckande förmåga. Regeringen bedömer att Sveriges engagemang i arbetet för att avlägsna gränshinder i Norden i Nordiska ministerrådet, Gränshinderrådet, bilateralt och nationellt har bidragit till att göra det enklare att flytta, pendla, studera och driva företag över landsgränserna.

Regeringen bedömer därför att Sveriges engagemang, genom diplomatiskt arbete, medling, fredsfrämjande och förtroendeskapande åtgärder har bidragit till att svenska politiska prioriteringar fått genomslag i internationella organisationer.

Regeringen bedömer att insatser och kunskapsutveckling har stärkt Sveriges kapacitet och internationella engagemang för fred och säkerhet. Sverige har fortsatt att bidra till internationella fredsinsatser och stärkt sin förmåga att hantera hot mot landets egen säkerhet och mot komplexa hot i omvärlden. Arbetet har byggts på långsiktighet, erfarenhetsutbyte och ett starkt internationellt nätverk.

Regeringen bedömer att verksamheten under 2024 har bidragit till att säkerställa en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig granskning av utländska direktinvesteringar och exportkontroll av strategiska produkter – och därmed bidragit till att uppnå det övergripande målet för utgiftsområdet. Exportkontrollen har bedrivits i enlighet med svenska och internationella regelverk och har förstärkts ytterligare genom ökad ärendehantering, tillsyn och normutveckling. Investeringsgranskningen har etablerats som ett verkkningsfullt skydd för svenska säkerhetsintressen. Sammantaget bedöms verksamheterna fortsatt ge Sverige en stark position internationellt.

Regeringen bedömer att Svenska institutets insatser tillsammans med utlandsmyndigheternas mer fokuserade Sverigefrämjande har bidragit till att öka kännedomen om och intresset och förtroendet för Sverige i omvärlden. Genom Sverigefrämjandet, som innefattar både Sverigebilden- och näringslivsfrämjandet, strategiska kommunikationsinsatser och kulturella utbyten har Sverigebilden fortsatt utvecklas i positiv riktning. Detta bekräftas även av utvecklingen i Nation Brands Index.

Regeringen bedömer att strategiska insatser och samarbeten under 2024 har bidragit till att värna och främja svenska utrikes- och säkerhetspolitiska intressen och därmed till att uppnå det övergripande målet för utgiftsområdet. Svenska utrikespolitiska prioriteringar har omsatts i bilaterala och regionala dialoger, liksom i ett vidare internationellt samarbete. Genom flexibilitet och omvärldsanalys har Sverige kunnat agera snabbt och effektivt i en föränderlig geopolitisk kontext.

2.5 Politikens inriktning

Sverige befinner sig i en tid präglad av krig i Europa, ökade oroligheter i Mellanöstern, ökande geopolitisk rivalitet och allvarliga utmaningar mot den regelbaserade världsordningen. Den ryska fullskaliga invasionen av Ukraina har försatt Europa i det allvarligaste säkerhetspolitiska läget sedan andra världskrigets slut. Hoten mot fred, frihet, demokrati och mänskliga rättigheter ökar – liksom behovet av starkt internationellt samarbete.

Regeringen bedriver en utrikespolitik som förenar våra nationella säkerhetsintressen med våra demokratiska värderingar och folkrätten. Ett aktivt arbete inom EU, Sveriges medlemskap i Nato, FN och andra centrala organisationer såsom Europarådet, OSSE och Nordiska ministerrådet är centrala verktyg i detta arbete. Internationellt samarbete med likasinnade länder stärker vår motståndskraft och vårt inflytande i en alltmer oförutsägbar värld.

Regeringen prioriterar att stärka säkerheten i Sveriges närområde. Att långsiktigt stödja Ukraina, och att värna demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och rättsstatens principer samt respekten för folkrätten är centralt inte minst i ljuset av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Denna invasion visar ett flagrant förakt för folkrätten, FN-stadgans mest grundläggande regler och den europeiska säkerhetsordningen. Stödet till Ukraina är därför regeringens främsta utrikespolitiska uppgift. Genom att vara en aktiv och strategisk aktör i det multilaterala samarbetet stärker Sverige sitt inflytande och får större genomslag för svenska värderingar och intressen.

2.5.1 Få genomslag för svenska politiska prioriteringar i internationella organisationer

Sveriges medlemskap i internationella organisationer gör det möjligt att utöva ett aktivt aktörskap för vår utrikes- och säkerhetspolitik, och utgör en effektiv plattform

för att få gehör för svenska politiska prioriteringar. Sverige ska vara en drivande, konstruktiv och engagerad medlem i dessa organisationer.

EU

EU är en värdegemenskap förankrad i rättsstatens principer och Sveriges viktigaste utrikespolitiska plattform för vår tids och vår kontinents stora, gränsöverskridande frågor: kriget, kriminaliteten, klimatet och konkurrenskraften. Ett starkt, konkurrenskraftigt EU gör Sverige säkrare och ekonomiskt starkare. Genom EU stärker Sverige sin globala röst och möjlighet att effektivt påverka i multilaterala forum, vilket är särskilt viktigt i en orolig omvärld.

Regeringen kommer att fortsätta arbeta för att stärka EU:s roll som en trovärdig global utrikes-, säkerhets-, försvars- och handelspolitisk aktör. Detta görs bland annat genom att vidareutveckla EU:s utrikes- och säkerhetspolitiska instrument, inklusive de civila och militära krishanteringsinsatserna, samt unionens förmåga att bemöta olika säkerhetsutmaningar. Regeringen ska fortsatt även driva på för effektiva, rättssäkra och trovärdiga sanktioner, samt enhetligt och effektivt genomförande av dem. Detta gäller inte minst sanktionerna med anledning av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Regeringen ska därtill värna ett starkt och långsiktigt stöd till Ukraina samt stöd till kandidatländerna. Regeringen kommer fortsatt att verka för att EU bedriver en öppen och regelbaserad handelspolitik som främjar tillväxt och konkurrenskraft.

Nato

Sveriges medlemskap i Nato innebär ett paradigmskifte för utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. Sverige omfattas nu av ömsesidiga försvarsgarantier enligt artikel 5 i nordatlantiska fördraget. Sverige omfattas därmed också av skyldigheter gentemot samtliga övriga allierade. Sverige ska föra en solidarisk allianspolitik och bidra aktivt till Natos tre kärnuppgifter: avskräckning och kollektivt försvar, krishantering och säkerhetssamarbeten. Genom medlemskapet i Nato vill regeringen stärka Sveriges säkerhetspolitiska inflytande och vårt bidrag till säkerhet och stabilitet i vårt närområde, liksom i hela det euroatlantiska området.

I det allvarliga säkerhetspolitiska läge som råder i Europa ökar allierade sina försvars- och säkerhetsrelaterade utgifter. Även Natos gemensamfinansiering ökar under de kommande åren i enlighet med beslut fattade vid toppmötet i Madrid 2022. Utgifterna ökar också som ett resultat av det växande stödet till Ukraina. För att möta Sveriges ökade åtaganden till Natos gemensamma civila budget föreslår regeringen att anslaget 1:1 *Utgifter till internationella organisationer* förstärks med 7 miljoner kronor 2026, och därefter med 14 miljoner kronor årligen från och med 2027.

FN

Inom FN kommer regeringen fortsatt att stå upp för folkrätten, FN-stadgan, internationella normer och överenskommelser. Regeringen kommer att prioritera hanteringen av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, kris- och konflikthantering, mänskliga rättigheter, jämställdhet och demokrati samt möta globala hot och utmaningar. Regeringen avser att bevaka och agera på bland andra Kinas och Rysslands ambitioner att undergräva mänskliga fri- och rättigheter och omforma den regelbaserade världsordningen för sina egna syften.

Regeringen kommer inom ramen för den reformprocess som nyligen inletts att verka för ett reformerat FN som är mer effektivt, fokuserat, resultatorienterat och transparent. Regeringen kommer att verka för ett FN som levererar konkreta resultat

och som fokuserar på kärnuppgifter där organisationen gör mest nytta. Verksamheten på fältet behöver värnas. Alla former av oegentligheter inom FN-systemet ska motverkas.

Som följd av ökade avgifter för FN:s reguljära budget och FN:s fredsbevarande operationer föreslår regeringen att anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* tillförs 224 miljoner kronor för 2026.

Europarådet

Regeringen prioriterar Europarådets kärnområden: mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, i syfte att bidra till en gemensam värdegrund och till en stark europeisk säkerhetsordning. Särskild vikt läggs vid arbetet med att i högre grad följa Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och av Europadomstolens domar, vilket är avgörande för konventionssystemets legitimitet.

Sverige bidrar till Europarådets arbete med ansvarsutkrävande för Rysslands aggression mot Ukraina, inklusive ett fortsatt stöd till skaderegistret för Ukraina och genom det fortsatta arbetet med den särskilda tribunal för aggressionsbrottet som inrättades i maj 2025.

OSSE

OSSE:s roll för dialog och ansvarsutkrävande baserat på folkrätten bidrar till arbetet med att försvara den europeiska säkerhetsordningen. OSSE:s breda säkerhetsbegrepp och kopplingen mellan säkerhet och respekt för demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och rättsstatens principer utgör alltjämt en viktig utgångspunkt för Sveriges engagemang. För regeringen är det prioriterat att värna den europeiska säkerhetsordningens grunder. Regeringen avser att verka för att OSSE förblir ett forum för att hålla Ryssland ansvarigt för aggressionen mot och överträdelser av folkrätten i Ukraina, samt värna de autonoma institutionernas mandat och verksamhet. Arbetet i Ukraina kommer fortsatt att prioriteras.

Nordiska ministerrådet

De nordiska statsministrarnas vision om att Norden ska vara världens mest integrerade och hållbara region 2030 är styrande för arbetet i Nordiska ministerrådet. Norden ska vara konkurrenskraftigt, socialt hållbart och ledande i den gröna omställningen. Det ska vara lätt att flytta, pendla, studera och driva företag över landsgränserna. Regeringen kommer fortsatt att verka för att ytterligare konkretisera och effektivisera gränshinderarbetet i Nordiska ministerrådet, Gränshinderrådet, bilateralt och nationellt. Samarbetet med de baltiska länderna blir allt viktigare också inom ramen för Nordiska ministerrådet. Regeringen avser att bidra till att skapa förutsättningar för ytterligare fördjupat och stärkt nordisk-baltiskt samarbete.

OECD

Regeringen avser att värna OECD:s centrala råd- och normgivande roll i det multilaterala systemet. Inom ramen för detta arbete ska regeringen särskilt verka för att OECD fokuserar på sin kärnverksamhet och bidra till öppen och regelbaserad global handel, att fortsätta stödja Ukraina, grön och hållbar omställning, klimatarbete, forskning, jämställdhet, innovation och framtidens arbetsmarknad.

Arktiska rådet

Arktiska rådet är det främsta forumet för internationellt samarbete i Arktis. Regeringen värnar rådets viktiga roll som instrument för Sveriges och de övriga arktiska staternas gemensamma styrning, utveckling och skydd av regionens känsliga miljö. I det allvarliga säkerhetspolitiska läget är det av största vikt att Arktiska rådet fortsätter fungera som ett livskraftigt och effektivt forum för fredligt samarbete i regionen. Under 2026 förbereder Sverige sitt ordförandeskap 2027–2029. Som ett led i förberedelserna och i ljuset av att Arktis säkerhetspolitiska betydelse har ökat, kommer regeringen att ta fram en ny Arktisstrategi. Regeringen avser att aktivt bidra till rådets arbete och stärka dess relevans och funktion.

Konsulär och civilrättslig verksamhet

Den konsulära och civilrättsliga verksamhetens omfattning har fortsatt ligga på en hög nivå. Regeringen avser upprätthålla och utveckla den konsulära krisberedskapen samt verka för ökad kännedom om UD:s reseinformation och innebörden av en reseavrådan. Regeringen avser vidare upprätthålla konsulärt stöd till enskilda och värna samarbetet som finns med andra länder i gränsöverskridande barnärenden och som hanteras med stöd av internationella regelverk på civilrättens område. En översyn för att göra det konsulära regelverket tydligare har påbörjats.

2.5.2 Bidra med resurser för stärkt säkerhet och stärka kunskapsbasen om utrikes- och säkerhetspolitik

Det pågår ett fullskaligt anfallskrig i Europa. Regeringen kommer att ge mesta möjliga stöd till det krigsdrabbade Ukraina – politiskt, ekonomiskt, humanitärt, militärt, och rättsligt – så länge det behövs. Inget framtida stöd är uteslutet.

Sveriges röst för mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter utgör en viktig del av svenskt deltagande i internationella fredsinsatser som ska bidra till hållbara resultat.

Det säkerhetspolitiska läget ställer höga krav på nationell kapacitet för kunskap och analys, och understryker även vikten av faktabaserade underlag globalt. Regeringen kommer därför att fortsätta ge stöd till Utrikespolitiska institutet (UI) och Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI). UI ska vara en relevant aktör som bistår regeringen med kunskap och analyser utifrån ett Sverigeperspektiv och svenskt intresse. SIPRI ska fortsatt bidra med kunskap om rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning samt bredare säkerhetspolitiska och fredsfrämjande frågor.

Folke Bernadotteakademien (FBA) ska bland annat bidra med kapacitetsutvecklingsstöd och kompetens till Nato och Natos partnerländer. I synnerhet inom Natos verksamhet för säkerhetssamarbete och motståndskraft mot hybrida hot.

Sverige kommer fortsatt att bidra till internationell civil och militär krishantering och fredsfrämjande insatser, företrädesvis inom ramen för internationella organisationer som EU, Nato, FN och OSSE. Det bidrar till vår egen säkerhet och till säkerhet, stabilitet och fred i andra delar av världen. Sveriges bidrag ska primärt utgöras av sekonderad personal till internationella krishanterings- och fredsfrämjande insatser, men även av kapacitetshöjande åtgärder utifrån svensk kompetens och svenska prioriteringar. Personalbidrag till insatser i närområdet kommer att prioriteras inom civil krishantering.

Regeringen har mottagit betänkandet från utredningen En reformerad underrättelseverksamhet (SOU 2025:78). Betänkandet har skickats ut på remiss med

svar senast den 17 september 2025. Betänkandet kommer därefter att beredas inom Regeringskansliet.

2.5.3 Säkerställa en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig granskning av utländska direktinvesteringar och exportkontroll av strategiska produkter

Det allvarliga säkerhetsläget innebär att exportkontroll och investeringsgranskning blir allt viktigare instrument för den svenska utrikes- och säkerhetspolitiken.

Genomförandet av det restriktiva regelverket för export av krigsmateriel ska prioriteras, liksom genomförandet av regelverket om förstärkt kontroll av produkter med dubbla användningsområden samt investeringsgranskning. Inspektionen för strategiska produkter (ISP) ska fortsatt ges ansvaret för investeringsgranskning samt det huvudsakliga ansvaret för tillämpningen av exportkontrollregelverken. När det gäller exportkontrollen för särskilt känsliga kärntekniska produkter ska även Strålsäkerhetsmyndigheten fortsatt ges ett ansvar. Regeringen kommer att verka för en ökad anslutning till och ett effektivt genomförande av vapenhandelsfördraget ATT. Sverige kommer att verka för att nå ökad samstämmighet mellan medlemsländerna i tillämpningen av EU:s gemensamma ståndpunkt om vapenexport. Utvecklingen inom framväxande känslig teknik påverkar exportkontrollen och ska uppmärksammas.

För att skydda svenska säkerhetsintressen föreslår regeringen att ISP tillförs 18 miljoner kronor under 2026 följt av 24 miljoner kronor permanent från 2027 för stärkt exportkontroll och investeringsgranskning.

2.5.4 Öka intresset, förtroendet och kännedomen om Sverige i omvärlden

Sverigebilden påverkar genomslaget för svenska intressen, svenska företags konkurrenskraft och motståndskraften i utlandet mot vilseledande information om Sverige. Genom Svenska institutet och utlandsmyndigheterna driver regeringen vidare arbetet med att positionera Sverige som en prioriterad partner för grön och digital omställning, och ekonomisk och demokratisk utveckling. Sverige är en global kunskapsnation och innovationsledare och ska uppfattas som ett attraktivt land för investeringar, besök och internationella talanger. Den Sverigefrämjande verksamheten ska bedrivas i nära samverkan med andra aktörer inklusive det svenska näringslivet. Arbetet sker i enlighet med regeringens strategi för utrikeshandel, investeringar och global konkurrenskraft (UD2023/01758) som slår fast att Sverigefrämjandet ska stödja export- och investeringsfrämjandet och utgå från svenska intressen. En annan central utgångspunkt är den nya strategin för att stärka Sverigebilden i utlandet som har tagits fram av Svenska institutet tillsammans med en bredd av aktörer från näringsliv, högskola och myndigheter. Regeringen prioriterar fortsatt satsningar på talangattraktion samt kulturella och kreativa branscher. Synergier mellan utvecklingssamarbetet så som SI:s arbete med alumner och biståndsfinansierade stipendie- och ledarskapsprogram och det bredare främjandearbetet ska tillvaratas för att skapa största möjliga genomslag.

Som en del av regeringens arbete för att öka effektiviteten i den offentligt finansierade verksamheten avser regeringen att pröva överlapp och möjliga synergier mellan verksamhet vid Svenska institutet och Visit Sweden samt pröva hur Svenska institutets verksamhet kan inordnas i Visit Sweden

2.5.5 Värna och främja svenska utrikes- och säkerhetspolitiska intressen genom strategiska insatser och samarbeten

Regeringens strategiska insatser och samarbeten inom utgiftsområdet ska värna Sveriges och EU:s utrikes- och säkerhetspolitiska intressen och värderingar. Verksamheten ska också bidra till att motverka och förebygga konflikter och bidra till fred och säkerhet i omvärlden. Insatserna ska vidare främja svenska intressen genom forskning, analys, dialog och utbyten. Detta ska ske inom områden som exempelvis transatlantiska relationer, policyutveckling inom Nato, rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning, hybridhot och säkerhet i närområdet, utvecklingen av EU:s utrikes- och säkerhetspolitik, sanktioner, cybersäkerhet, framväxande teknik samt kampen mot terrorism.

Sverige kommer att fortsatt värna Ickespridningsfördraget för kärnvapen (NPT) som en hörnsten i det internationella nedrustningsarbetet med särskilt fokus på NPT:s översynskonferens under 2026. Arbetet inom ramen för Stockholmsinitiativet för kärnvapennedrustning och Initiativet för Nukleär Riskreducering kommer att fortsätta som en del i denna förberedelse. Sverige kommer att främja provstoppsavtalet mot kärnvapen (CTBT) och verka för dess ikraftträdande, inte minst i rollen som ordförande för den så kallade Artikel XIV-processen från hösten 2025.

Sverige ska värna det internationella atomenergiorganet IAEA:s uppdrag att motverka spridning av kärnvapen liksom dess roll att främja strålsäkerhet och nukleärt säkerhetsskydd, inklusive vid Zaporizjzjas kärnkraftverk i Ukraina som illegalt kontrolleras av Ryssland. Det globala förbudet mot kemiska vapen står fortfarande inför stora utmaningar efter flera fall av konstaterad kemvapen användning. Regeringen avser därför att fortsatt främja konventionens genomförande och verka för att säkerställa ansvarsutkrävande. Sverige ska också bidra i arbetet med att stärka konventionen om förbud mot biologiska vapen. Sverige fortsätter engagemanget för ett ansvarsfullt uppträdande i rymden.

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) ska fortsatt ges statligt stöd för myndighetens forskning inom rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning med syfte att upprätthålla Sveriges expertis på området.

Asien och Oceanien är den region där den största ekonomiska tillväxten förväntas ske. Därtill blir säkerheten i Asien och Europa alltmer sammanlänkad. Kina är världens näst största ekonomi och en teknologisk ledarnation, samtidigt som landet har ett auktoritärt styre och växande geopolitiska ambitioner. Kinas möjliggörande av Rysslands anfallskrig mot Ukraina har en direkt, negativ effekt på Sveriges och Europas säkerhet. Kinas agerande mot Taiwan inger oro, och hot om militärt våld är oacceptabelt. Det förändrade globala maktläget ökar också behovet av fördjupad kunskap om andra aktörers geopolitik och strategiska avvägningar, såsom Indien och vissa andra medlemmar i Brics. Samarbete med indopacifiska partnerländer blir allt viktigare för att gemensamt bemöta utmaningar, upprätthålla stabilitet, försvara den regelbaserade världsordningen och säkra handelsflöden.

Mellanöstern förblir en volatil region med pågående konflikter. Utvecklingen präglas i hög grad av Hamas terroristattacker mot Israel den 7 oktober 2023 och det efterföljande kriget i Gaza. Iran bär ett stort ansvar för den negativa utvecklingen i Mellanöstern och för säkerhetsrisker i väst. Regeringen kommer inte att tolerera iranska aktioner för att destabilisera Sverige eller bedriva säkerhetshotande verksamhet här via ombud.

Afrika, som en del av Europas närområde, har stor geopolitisk och geoekonomisk betydelse. Kontinentens växande befolkningar, ekonomier och rika mineraltillgångar

skapar möjligheter till ökad handel och fördjupade samarbeten. Afrika är också en viktig aktör i det multilaterala systemet, vars stöd för en regelbaserad världsordning är av stor vikt. Samtidigt skapar konflikter och instabilitet i delar av kontinenten direkta utmaningar för såväl Sverige som EU, bland annat i frågor som rör säkerhet, fri sjöfart och migration. Att stödja den demokratiska utvecklingen i Afrika är avgörande för utvecklingen i regionen. Regeringen avser därför att fortsatt bidra till demokrati och en god samhällsutveckling på kontinenten bland annat genom kapacitetsutveckling samt säkerhetsfrämjande och stabiliserande insatser.

2.6 Budgetförslag

2.6.1 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tabell 2.11 Anslagsutveckling 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

2024	Utfall	1 595 106	Anslagssparande	4 448
2025	Anslag	2 001 274 ¹	Utgiftsprognos	2 001 274
2026	Förslag	1 691 967		
2027	Beräknat	1 472 080		
2028	Beräknat	1 471 880		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för avgifterna avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Anslaget får även användas för utgifter för avgifter till Nordatlantiska fördragsorganisationens (Nato) civila budget.

Anslaget får även användas enligt lagen (2003:491) om konsulärt ekonomiskt bistånd för konsulära insatser vid en kris eller en katastrof utomlands enligt lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser eller liknande händelser för höjd beredskap och initiala åtgärder vid en konsulär kris för insatser för bortförda och kvarhållna barn i utlandet samt utgifter för resor och andra utgifter som har till syfte att främja rätten till umgänge mellan barn och föräldrar i samband med rättegång inför internationell domstol eller liknande organ där svenska staten är part eller deltar på annat liknande sätt för särskilda informationsinsatser riktade till utlandsresenärer för ersättning enligt sjöförklaringskungörelsen (1967:294) till person som enligt sjölagen (1994:1009) tillsammans med svensk utlandsmyndighet deltar vid sjöförklaring och enligt sjöförklaringskungörelsen till annan än befälhavaren och medlem av besättningen för inställelse till förhör vid sjöförklaring inför svensk utlandsmyndighet för informations- och utbildningsinsatser som verkar inom familjekonfliktområdet med fokus på frågor om barn- och tvångsäktenskap för specifika tidsbegränsade insatser i enskilda konsulära ärenden avseende barn- och tvångsäktenskap.

Kompletterande information

Belastningen på anslaget påverkas såväl av valutafluktuationer som av antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.12 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	1 449 774	1 449 774	1 449 774
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	242 193	22 306	22 106
varav BP26	235 000	15 400	15 200
– Höjda FN-avgifter	224 000		
– Höjd avgift för Natos civila budget	7 000	14 000	14 000
– Kostnader för Sveriges deltagande i internationell rättsprocess	4 000	1 400	1 200
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 691 967	1 472 080	1 471 880

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget ökas med 224 000 000 kronor under 2026 som följd av höjda FN-avgifter. Anslaget ökas vidare med 7 000 000 kronor under 2026 följt av 14 000 000 kronor permanent från 2027 som följd av en höjd avgift för Natos civila budget. Anslaget ökas därutöver med 4 000 000 kronor under 2026 följt av 1 400 000 kronor under 2027 samt 1 200 000 kronor under 2028 för att finansiera ökade rättskostnader med anledning av Sveriges deltagande i en internationell rättsprocess.

Regeringen föreslår att 1 691 967 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 1 472 080 000 kronor respektive 1 471 880 000 kronor.

2.6.2 1:2 Freds och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tabell 2.13 Anslagsutveckling 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

2024	Utfall	140 207	Anslagssparande	41 485
2025	Anslag	185 456 ¹	Utgiftsprognos	172 490
2026	Förslag	187 545		
2027	Beräknat	189 439 ²		
2028	Beräknat	191 512³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 187 757 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 187 711 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för att främja fred och säkerhet, demokrati samt förebygga konflikter. Det får ske genom stöd till projekt och andra särskilda insatser, seminarier, konferenser, utbildnings- och utredningsinsatser samt som statsbidrag till mellanstatliga eller enskilda organisationer och institutioner. Anslaget får även användas för utgifter för att ställa svensk personal till förfogande för fredsfrämjande-, säkerhetsfrämjande- och konfliktförebyggande verksamhet inom ramen för Förenta nationerna (FN), Europeiska unionen (EU), Organisationen för säkerhet och

samarbete i Europa (OSSE), Nato eller andra mellanstatliga eller enskilda organisationer.

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till stiftelsen Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), Utrikespolitiska institutet, inklusive Nationellt kunskapscentrum för Kina och Centrum för Östeuropastudier.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.14 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	185 456	185 456	185 456
Pris- och löneomräkning ²	2 089	3 755	5 824
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag		228	232
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	187 545	189 439	191 512

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

Regeringen föreslår att 187 545 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 189 439 000 kronor respektive 191 512 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2026 för anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2027–2030.

Tabell 2.15 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, Utgiftsområde 05 Internationell samverkan

Tusental kronor

	Utfall 2024	Prognos 2025	Förslag 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029 – 2030
Ekonomiska åtaganden vid årets början		15 800				
Nya ekonomiska åtaganden	7 500		20 000			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden		-15 800		-10 000	-8 000	-2 000
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden	8 300					
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	15 800		20 000			
Beslutat/förslaget bemyndigande	44 000	58 000	20 000			

Skälen för regeringens förslag

Anslaget används bland annat för statsbidrag till mellanstatliga eller enskilda organisationer och institutioner. Regeringen behöver i vissa fall ingå fleråriga ekonomiska åtaganden i förhållande till organisationer som får årligen återkommande strategiska stöd. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2026 för anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2027–2030

2.6.3 1:3 Inspektionen för strategiska produkter

Tabell 2.16 Anslagsutveckling 1:3 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

2024	Utfall	123 844	Anslagssparande	23 443
2025	Anslag	163 083 ¹	Utgiftsprognos	155 400
2026	Förslag	185 134		
2027	Beräknat	193 768 ²		
2028	Beräknat	190 978³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 191 051 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 184 937 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Inspektionen för strategiska produkters (ISP) förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.17 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:3 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	163 083	163 083	163 083
Pris- och löneomräkning ²	3 032	5 395	8 458
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	19 019	25 290	19 437
<i>varav BP26³</i>	<i>18 000</i>	<i>24 000</i>	<i>24 000</i>
– Granskning av utländska direktinvesteringar	18 000	18 000	18 000
– Exportkontroll av krigsmateriel		6 000	6 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	185 134	193 768	190 978

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Inspektionen för strategiska produkter tillförs 12 000 000 kronor under 2026, följt av 18 000 000 kronor under 2027 samt 18 000 000 kronor permanent från 2028 för myndighetens granskning av utländska direktinvesteringar. Anslaget 1:5 *Utrikes- och säkerhetspolitiska strategiska insatser* minskas med 5 000 000 kronor permanent från 2026 för att finansiera insatsen. Inspektionen för strategiska produkter tillförs vidare

6 000 000 kronor permanent från 2026 för myndighetens kostnader för exportkontroll av krigsmateriel.

Vissa delar av myndighetens verksamhetskostnader ska inte täckas av avgifter. Det gäller internationell verksamhet som inte är kopplad till tillstånds- och tillsynsarbetet, inklusive exportkontrollstöd utomlands. Det gäller också granskning av utländska direktinvesteringar samt genomförande av vissa internationella sanktioner.

Regeringen föreslår att 185 134 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Inspektionen för strategiska produkter* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 193 768 000 kronor respektive 190 978 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Inspektionen för strategiska produkter tar ut avgifter i enlighet med förordning (2013:707) om kontroll av vissa skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition. Dessa intäkter får disponeras av myndigheten. Vidare tas avgifter ut i enlighet med bestämmelserna i förordningen (2008:889) om finansiering av verksamheten vid Inspektionen för strategiska produkter. Dessa intäkter disponeras inte av myndigheten.

Tabell 2.18 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)	Akkumulerat resultat
Utfall 2024	331	473	-142	1 778
<i>varav tjänsteexport</i>	0	0	0	
Prognos 2025	435	435	0	0
<i>varav tjänsteexport</i>	0	0	0	
Budget 2026	435	435	0	0
<i>varav tjänsteexport</i>	0	0	0	

Källa: ISP.

Tabell 2.19 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2024	50 154	0	50 154	0
Prognos 2025	50 650	0	50 650	0
Budget 2026	51 150	0	51 150	0

Källa: ISP.

2.6.4 1:4 Svenska institutet

Tabell 2.20 Anslagsutveckling 1:4 Svenska institutet

Tusental kronor

2024	Utfall	135 371	Anslagssparande	3 928
2025	Anslag	136 287 ¹	Utgiftsprognos	139 238
2026	Förslag	148 984		
2027	Beräknat	143 891 ²		
2028	Beräknat	138 036³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 142 072 tkr i 2026 års prisnivå.

³ Motsvarar 133 984 tkr i 2026 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Svenska institutets förvaltningsutgifter. Anslaget används även för Svenska institutets Sverigefrämjande uppgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.21 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:4 Svenska institutet

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	136 287	136 287	136 287
Pris- och löneomräkning ²	2 697	4 476	6 900
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	10 000	3 128	-5 151
<i>varav BP26³</i>	<i>15 000</i>	<i>8 000</i>	
<i>– Flytt av medel för talangattraktion</i>	<i>15 000</i>	<i>8 000</i>	
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	148 984	143 891	138 036

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2025. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2027–2028 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För Svenska institutets arbete med talangattraktion ökas anslaget med 15 000 000 kronor under 2026. För 2027 beräknas anslaget öka med 8 000 000 kronor. Anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 148 984 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Svenska institutet* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 143 891 000 kronor respektive 138 036 000 kronor.

2.6.5 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser

Tabell 2.22 Anslagsutveckling 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser

Tusental kronor

2024	Utfall	Anslagssparande	
2025	Anslag	343 771 ¹	Utgiftsprognos 341 376
2026	Förslag	333 771	
2027	Beräknat	333 771	
2028	Beräknat	333 771	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för samarbete, samverkan och integration inom Östersjöregionen. Anslaget får vidare användas för utgifter för insatser som rör Ryssland avseende miljö samt mänskliga rättigheter och demokrati, Svenska institutets Östersjösamarbete samt insatser i eller i nära anslutning till Östersjöområdet bland annat inom ramen för Östersjöstaternas råd, Nordliga dimensionen, Arktiska rådet och Barentsrådet. Anslaget får även användas för räntesubvention, inklusive administrativa kostnader, avseende bilateralt lån till Ukraina.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.8 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser

Tusental kronor

	2026	2027	2028
Anvisat 2025¹	343 771	343 771	343 771
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-5 000	-5 000	-5 000
<i>varav BP26</i>	-5 000	-5 000	-5 000
– Granskning av utländska direktinvesteringar	-5 000	-5 000	-5 000
Överföring till/från andra anslag	-5 000	-5 000	-5 000
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	333 771	333 771	333 771

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2024 (bet. 2024/25:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att finansiera ISP:s arbete med granskning av utländska direktinvesteringar minskas anslaget med 5 000 000 kronor permanent från 2026.

Regeringen föreslår att 333 771 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser* för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget till 333 771 000 kronor respektive 333 771 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2026 för anslaget 1:5 *Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 241 000 000 kronor 2027–2032.

Tabell 2.24 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser

Tusental kronor

	Prognos 2025	Förslag 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029-2032
Ekonomiska åtaganden vid årets början	119 331 ¹	224 500			
Nya ekonomiska åtaganden	171 669	115 500			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-66 500	-99 000	-113 990	-95 000	-32 010
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden					
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	224 500	241 000			
Beslutat/förslaget bemyndigande	224 500	241 000			

¹ Avser åtaganden som har överförts från det avvecklade anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen*.**Skälen för regeringens förslag**

Sida, Svenska institutet och Regeringskansliet behöver besluta om bidrag i form av fleråriga stipendier, långsiktiga insatser på miljöområdet samt insatser inom mänskliga rättigheter och demokrati. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2026 för anslaget 1:5 *Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 241 000 000 kronor 2027–2032.